

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1984/107

KARAR NO : 1984/465

ÖZET: Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olmakla beraber, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b maddesindeki süre ve bağlantı koşulunu içermeyen suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Enes Beyaz ve arkadaşları

O L A Y : 17.1.1978 günü sanıkların siyasal görüş ayrılığı nedeniyle kahve önünde silahla ateş etmek suretiyle mağdur Ertan Keser, Şiho Kaya ve Fatma Çalikoğlu'nu faili gayri muayyen şekilde yaralamak ve ruhsatsız tabanca taşımak suçlarını işledikleri ileri sürülerek 6136 sayılı Yasa'nın 13., TCK.nun 456/1., 457., 463., 55., 59. maddelerine göre cezalandırılmaları istemiyle Gaziantep C. Savcılığınca 6.2.1978 günlü, esas 1978/413 sayılı iddianame ile haklarında kamu davası açılmıştır.

Gaziantep Asliye Ceza Mahkemesi; 5.4.1979 gününde, ve 1978/116-149 sayılı ile atılı suçların, TCK.nun 448., 62., 463. maddelerine giren öldürmeye teşebbüs suçu olabileceği ve buna göre davanın Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülmesi gerektiği görüşü ile görevsizlik kararı vermiştir.

Gaziantep C. Savcılığınca aynı sanıklar hakkında aynı olay sırasında mağdur Mustafa Türkmen'i öldürmeye teşebbüs suçunu işledikleri ileri sürülerek TCK.nun 448., 62., 463. maddeleri gereğince cezalandırılmaları istemiyle 3.5.1978 günlü, esas 1978/413 sayılı ek iddianame ile Ağır Ceza Mahkemesi'ne kamu davası açılmıştır.

Gaziantep 1. Ağır Ceza Mahkemesi; 31.1.1979 gününde, esas 1978/105, karar 1979/10 sayılı ile; olayın siyasal görüş ayrılığından kaynaklandığı ve sıkıyönetim ilânına neden olan olaylardan bulunduğu görüşü ile görevsizlik kararı vermiştir.

Adana Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi; 15.8.1979 gününde, 1979/131-279 sayılı ile; sanıkların mağdurlar Fatma Çalikoğlu, Mustafa Türkmen ve Şiho Kaya'nın yaralama veya öldürmeye teşebbüs suçlarından beraatlerine ve mağdur Ertan Keser'i öldürmeye teşebbüs ve 6136 sayılı Yasa'ya muhalefet suçlarını sabit görerek TCK.nun 448., 62. 463., ve 6136 sayılı Yasa'nın 13. maddesine göre dörder yıl beşer ay onargün ağır hapis ve altışar ay yirmişer gün hapis ve 277 şer lira 70 kuruş ağır para cezası ile mahkumiyetlerine karar vermiştir.

Bu kararın sanıklar Recep Gezici dışında kalan öümle sanıklar ve vekilleri tarafından temyiz edilmesi üzerine, Askeri Yargıtay 4. Dairesi; 4.12.1979 günlü, 1979/289-359 sayılı ilâmı ile; (atış mesafesi ve silahın niteliği itibarıyla atışın öldürdüğü mahiyeye isabet ettirilip ettirilmeyeceğinin tesbiti için bilirkişi mütelasına müracaat

edilerek suç vasfının hasıl olacak sonuca göre takdir edilmesi gerektiği halde vasfa etkili suç kastını bazı varsayımlarla saptanmaya çalışıldığı anlaşılmış olmakla, temyiz süresini geçirmiş olan Recep Gezici'ye de sari ve şamil olmak üzere hükmün bozulmasına) karar verilmiş ve dava dosyasını alan Askerî Yargı yerince; 18.4.1980 gününde, 1980/692-171 sayı ile; evvelce verilen hükümde direnme kararı verilmesi ve işbu kararında sanıklar ve vekillerince temyiz edilmesi üzerine, Askerî Yargıtay Daireler Kurulu 16.10.1980 gününde, 1980/93-94 sayı ile; (sanıklara isnat olunan suçun sıkıyönetim ilânından üç aydan önce işlenmiş olması ve sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara irtibatlı bulunup bulunmadığı ve dolayısıyla sıkıyönetim askeri mahkemesinin görevli olup olmadığı araştırılarak husule gelececek neticeye göre görev konusunda bir karara varılması gerektiği gerekçesiyle hükmün bozulmasına) karar vermiştir.

Askerî Yargıtay Daireler Kurulu Kararından sonra davaya bakan Adana Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askerî Mahkemesi; 19.12.1980 gününde, 1980/360-1572 sayı ile; atılı suçların sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenmiş olması ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmekte olan davalarla bağlantılı olmadığı görüşü ile görevsizlik kararı vermiştir.

Dava dosyasını alan Gaziantep 1. Ağır Ceza Mahkemesi; bir süre duruşmaya devam ettikten sonra, 27.4.1984 gününde, görev uyumsuzluğunun çözümü için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine ve davanın durmasına karar vermiştir.

Böylece, her ikimahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuş olmakla, dava dosyası C. Başsavcılığının 18.5.1984 günlü, ve 1768 sayılı yazısı ile Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, A. Mazhar Akman, Mustafa Aksoy, Türkan Güven, Necati Karakış ve Yavuz T. Özgen'in katılmaları ile yaptığı 26.11.1984 günlü toplantıda, geçkinci raportör Hakim Fikret Erem'in raporu ile dosyadaki belgeler, okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Genioğlu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoğlu'nun Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanıklara atılı suçlar, siyasal görüş ayrılığından kaynaklanmış olmakla sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkindir.

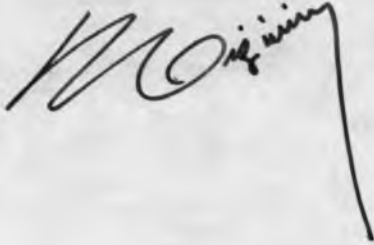
Dava konusu suçların Gaziantep ilinde 26.12.1978 günü ilân olunan sıkıyönetim den üç aydan daha önce 17.1.1978 günü işlenmiş olması ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmekte olan davalarla organik ve örgütsel bağlantılı olduğunu belirten bir kanıtın dosyada yer almaması nedeniyle, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b maddesindeki süre ve bağlantı koşulu gerçekleşmemiş bulunduğundan davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

Bu nedenle Gaziantep 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğinden bu nedenle, Gaziantep 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 31.1.1979 günlü, esas 1978/105, karar 1979/10 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 26.11.1984 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

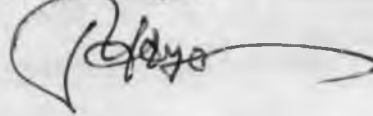
Başkan

Servet Tüzün

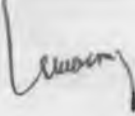
Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

A. Mazhar Akman,

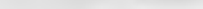
Üye

Mustafa Aksoy

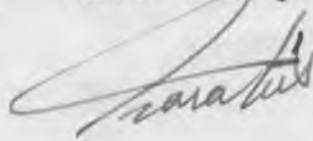
Üye

Türkan Güven

Üye

Necati Karakış

Üye

Yavuz T. Üzgen

